

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗДРАВЕЦ”, ГР. БОБОШЕВО
ул. Ал.Стамболийски“ № 1 тел.:070462413 ,cdg_bobobeyo@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:
/К.Граховска /

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДГ „ЗДРАВЕЦ”

Бобошево , 2023-2024 г.

В ДГ „Здравец“ се възпитават и обучават 43 деца. Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес, при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации в Програмната система са:

Детето – център и субект на педагогическото взаимодействие.

Детето е различно, уникално и неповторимо в този свят,

Детето се развива само в интеракцията – дете-възрастен.

Отношението към детето – с уважение към неговата личност и подкрепа неговата индивидуалност.

Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие.

Включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители.

Уважение към различните етноси и култури.

Педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование; утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване си с връстници и възрастните.

Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления.

Проследяването на детските постижения е на основание на трите етапа на учебния процес:

- 1) възприемане на информацията,
- 2) разбиране и активизиране на нови знания
- 3) приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия.

Отношението към родителите – индивиди, които са отговорни за развитието на потенциала на детето, за да може успешно да се справя в живота – е взаимно уважаващо се, толерантно и подкрепящо.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;

- ефективно сътрудничество между Детска градина „Здравец” и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;

- оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Подходи

Подходите, базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи; проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование; заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование; са следните:

Личностен и индивидуален подход към всяко дете.

Ситуационен и интегрален подход.

Конструктивен подход.

Използване на ИКТ в обучението

Кооперативно учене

Интеркултурно образование

Креативност и успеваемост

Формите на педагогическо взаимодействие

Дефиниране: Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.).

Игровата дейност е основна форма на взаимодействия през учебното и неучебното време в Детска градина „Детско царство”.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- основна

- допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година, т.е. учебно време, което е между 15 септември и 31 май и неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

Педагогическа *ситуация* – основна форма на педагогическо взаимодействие

Същност на *ситуацията* – педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата.

Приложение – Ситуацията се използва при реализиране на образователните направления: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

Разпределение на педагогическите ситуации – Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на Детска градина „Здравец”.

Времетраене на ситуацията – Продължителността на една педагогическа ситуация ситуациите, зависимост от възрастта на децата варира:

от 15 до 20 минути – за първа възрастова група

от 20 до 30 минути - за следващите възрастови групи

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие през учебната година

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми

Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;

Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Приложение:

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 15 септември до 31 май на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Чрез предучилищното образование в детската градина/подготвителна група към училище се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Смятаме, че е необходимо в програмната система на Детска градина „Здравец“ да се отдели темата за приобщаването на детето в нейния по-широк контекст. В съвременния живот темата за приобщаване се превърна в универсална и общочовешка, решаването на която е мяра за хуманизъм и етика на дадено общество. Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да бъде разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна.

. Необходима е подкрепа на родителите, за да знаят как да говорят с детето си за различията. При такива ситуации в детската градина, могат да се поканят специалисти от подпомагащи професии (психолози, специални педагози, ресурсни учители, логопеди, социални работници и др.). В процеса на приобщаване и преодоляване на затрудненията на детето е необходимо навременно и пълноценно сътрудничество между родителите и съответните специалисти.

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорът и другите педагогически специалисти и родителите в Детска градина „Здравец“ се създават условия за постигане на целите на детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

на ниво група – във форма на родителски актив, сътрудничене, подпомагане на учителите и т.н.

на ниво детската градина – във форма на Обществен съвет

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

Детският учител предлага време в което няма деца в групата (сутрешните часове; или късния следобед) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата.

Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. по време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Индивидуална консултация

Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказе варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете. Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Съобщения

Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;

Писмените съобщение днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на Детска градина „Здравец”. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на Детска градина „Здравец”. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата/класа. Избира се родителски актив. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между Детска градина „Здравец“ и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най-често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Значението на включването на родителя има тристранен характер:

за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;

за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.

за детските учители в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Проследяване на резултатите от предучилищното образование – същност, методи и форми

Същност на процеса

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: *български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.*

В подготовителните групи за училище (4–7-годишна възраст) акцентът при проследяване на резултатите е необходимо да се проследи цялостно развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната година.

Показателите за проследяване на резултатите

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; и физическа култура), като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

Методи

Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е включеното наблюдение.

Детската градина е „сцената”, на която децата играят и проявяват своите чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, творческа дейност, отношението към другите деца в групата и по този начин изразяват своите типични черти от харак

Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Чувства се свободно, сигурно и значимо в резултат на което може да разкрие (пред наблюдаващия, своите силни страни, знания и умения, наред с ограниченията си и затрудненията си. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Цели на наблюдението:

С помощта на информацията, получена чрез наблюдението детската учителка постига следните цели:

- Опознава индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения.
- Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения.
- Проследява настъпилите промени при децата през учебната годината.
- Периодично уведомява родителите за функционирането на детето в детската градина.

Видове наблюдения:

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на *не-участник* в наблюдението; до *пряк участник* в него.

Наблюдение, в което учителят не участва.

Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да *наблюдава и проучва* автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията/играта/общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението.

Наблюдение, в което учителят е участник (включено наблюдение)

Задача при този вид наблюдение е учителят – наблюдател да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

Силни страни на наблюдението: помощ от учителя, която може да доведе до по-високи резултати

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя при наблюдение поведението на детето и регистриране на резултатите.

Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на *знанията*, тяхното *разбиране* и *приложението* им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.

Задачи със свободен отвор се използват при установяване на *изпълнителски умения* – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, приложения, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

Социометрични методи

Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители.

Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групи с помощта на социограма или социоматрица.

При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва.

Форми за проследяване на постиженията.

Портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

За разлика от другите методи за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес. За да се постигне този ефект, материалите включени в портфолиото трябва да бъдат събирани по време на целия престой на детето в детската градина.

Установяване на готовност на детето за училище.

Готовността на детето за училище да се отчита по пет показателя: физическо, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие на детето.

За всеки показател се приписват критерии, за да може да бъде отчетен.

Отчитането на показателите за установяване на училищна готовност се извършва чрез двете форми – портфолио и протоколи за наблюдение.

Установяването на училищна готовност се извършва в 14-дневен срок преди края на учебното време. Резултати се вписват в удостоверение издадено от директора на детската градина.

В детската градина създаваме условия за интелектуално, емоционално, социално, духовно, нравствено и физическо развитие и подкрепа, чрез играта като основна дейност на детето. Учителите в партньорство с родителите създават условия за пълноценно детско развитие, така че детето да живее в условията на емоционален комфорт, с увереност да опознава света, чрез игри, познание и творчество. Осигуряване на висок стандарт и качество на образователната работа на учителите чрез професионална подкрепа, гъвкава квалификация и автономност при определяне на ценностите, приоритетите, подходите и методите в работата с децата, съобразно конкретните условия и специфика на групата. Учителите да придобиват професионална увереност и удовлетвореност от работата си и постигнатите резултати.

Ние се стремим към създаване на условия и възможности за избор и включване на децата в значими дейности, адресирани към индивидуалните им потребности (кътове, материална база, дейности, ателиета, школи) и на учителите (работна среда, работно поле за изява и свобода при определяне на приоритетите и подходите в работата, споделена отговорност към резултатите от педагогическото взаимодействие чрез подпомагане на професионалната компетентност и лична мотивация).

В рамките на образователните цели и утвърдените държавни образователни стандарти, за всяка учебна година екипите на всяка група разработват свой проект по значими теми, чрез който да развиват умения, знания и творчеството на децата.

За учебната 2023/2024 година в групите ще работим по следните глобални теми за:

- „Аз и моето семейство – приятели с детската градина”- група
- „Българската култура и традиции: българско народно творчество и празничен календар – Четвърта група “
- „В чудният свят на приказките” – трета група
- „Изграждане на културно-хигиенни навици и емоционален комфорт в групата“ – първа група

Образователни направления	I група 12 ПС	II група 14 ПС	III група 15 ПС	IV група 17 ПС
Български език и литература	2	2	2	3
Математика	1	2	2	3
Околен свят	2	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	2	2	2
Физическа култура	2	2	3	3

Разпределение на педагогическите ситуации по групи

1 група

	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	ОС	БЕЛ	Околен свят	БЕЛ	КТ
	Музика	ИИ	Математика	ИИ	ФК
Следобед	-	ФК	Музика	-	-

2 група

	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	ОС	БЕЛ	ОС	БЕЛ	КТ
	Музика	ИИ	Математика	ИИ	ФК
Следобед	КТ	ФК	Музика	-	Математика

3 група

	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	Околен свят	БЕЛ	Математ	БЕЛ	Математика
	Музика	ИИ	ОС	ФК	КТ
			-		
Следобе	И Изкуство	Музика		КТ	ФК
			ФК		

4 група

	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	ОС	БЕЛ	Математика	БЕЛ	Математика
	Музика	ИИ	ОС	ФК	КТ
Следобед	И И	Музика	БЕЛ	КТ	ФК
		Математика	ФК		

